

PROJEKT MODERNIZACIJE CESTOVNOG SEKTORA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Izgradnja trake za spora vozila na
dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)



Javno preduzeće Ceste Federacije Bosne i Hercegovine

**Projekt modernizacije cestovnog sektora
Federacije Bosne i Hercegovine**

**Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat
izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj
Brdo-Simin Han (M18)**

Projekt:	Projekat modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine
Dokument:	Skraćeni akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)
Verzija:	I Draft
Datum:	Juni, 2021.
Pripremilo:	Javno preduzeće Ceste Federacije Bosne i Hercegovine

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

Sadržaj

1.	Uvod.....	6
1.1.	Opis i kontekst Projekta	6
1.2.	Obim i svrha Skraćenog akcionog plana preseljenja (APP).....	7
1.3.	Proces otkupa zemljišta	8
2.	Pravni okvir za otkup zemljišta	8
2.1.	Zakon o eksproprijaciji FBiH	8
2.2.	Drugi relevantni propisi u FBiH	9
2.3.	Primjenjiva politika Svjetske banke	9
2.4.	Usporedba relevantnih zakona FBiH sa zahtjevima OP 4.12 Svjetske banke	9
3.	Utjecaji Projekta i pogođene populacije	10
3.1.	Metodologija.....	10
3.2.	Pogođeno stanovništvo i imovina.....	11
4.	Ciljevi i principi otkupa zemljišta	12
5.	Kvalificiranost za naknadu i priznata prava	13
5.1.	Pomoć ugroženim osobama.....	18
6.	Metodologija procjene imovine	18
7.	Konsultacije i učeće.....	20
8.	Mehanizam za pritužbe	22
9.	Institucionalna rješenja i Tim za provedbu	24
9.1.	Odgovornost za provedbu	24
9.2.	Institucionalni kapaciteti	24
10.	Raspored implementacije skraćenog APP-a	25
11.	Monitoring, ocjenjivanje i izyještavanje	26
12.	Troškovi i budžet	26
	Aneks 1 – Sažetak baze podataka Popisa	27
	Aneks 4 – Obrazac za formalni zahtjev pristupu informacijama.....	28
	Aneks 5 – Dijagram toka za obradu pritužbi	29
	Aneks 6 – Obrazac za pritužbe	30
	Aneks 7 – Zapisnik s javne rasprave	31

Listo tabela

Tabela 1: kratak prikaz parcela pogođenih eksproprijacijom predviđenom za projekat**Error! Bookmark not defined.**

Tabela 2: Ukupan broj pogođenih zemljišnih parcela prema vrsti vlasništva**Error! Bookmark not defined.**

Tabela 3: Vrsta pogođenih zemljišnih parcela prema vizualnom pregledu prilikom izrade popisa pogođene imovine i pacela

Tabela 4: Pogođene zemljišne parcele u privatnom vlasništvu prema ukupnoj pogođenoj površini

Tabela 5: Matrica prava

Tabela 6: Organizacione obaveze i rješenja

Tabela 7: Okvirni raspored implementacije skraćenog APP-a

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

Tabela 8: Procjena troškovaError! Bookmark not defined.

Lista slika

Slika 1: Karta područja Projekta (izvor: Izvod iz glavnog projekta, Divel d.o.o., 2017.)	6
Slika 2: Odabrane fotografije područja Projekta (izvor: JP Ceste FBiH)	7

SPISAK DEFINICIJA ZA TERMINE KOJE SE KORISTE U OVOM DOKUMENTU

SKRAĆENI AKCIONI PLAN PRESELJENJA (skraćeni APP)	Instrument za planiranje koji se izrađuje u slučajevima kada su utjecaji na cijelu pogodenu populaciju manjeg obima (utjecaji se smatraju "manjeg obima" ako se osobe pogodene projektom fizički ne preseljavaju i ako gube manje od 10 posto svoje produktivne imovine), ili u slučajevima kada se preseljava manje od 200 osoba. U slučaju da neke od raseljenih osoba izgube više od 10% svoje produktivne imovine ili je neophodno fizičko preseljenje, plan obuhvata i socio-ekonomsko anketiranje i mјere obnove prihoda.
NAKNADA	Skraćeni APP utvrđuje procedure koje će sponzor projekta ili drugi odgovorni subjekt slijediti i radnje koje će isti preduzeti u cilju ublažavanja negativnog utjecaja, naknade gubitaka i osiguranja razvojne koristi za osobe i zajednice pogodene investicijskim projektom. Skraćeni APP treba biti u skladu sa principima i ciljevima OP 4.12 i Okvirnom politikom preseljenja za Projekat modrnizacije cestovnog sektora koji je izrađen i objavljen u martu 2016. . Isplata u gotovini ili u stvarima za imovinu ili resurse koji su predmet otkupa ili pogodjeni Projektom. Naknada će biti isplaćena prije ulaska u posjed u zemljište ili imovinu u svim slučajevima, uključujući i slučaj gdje to nije moguće zbog odsustva vlasnika. U slučaju odsustva vlasnika , novac će se deponovati na poseban račun na period od 3 godine.
GRANIČNI (ISKLJUČNI) DATUM	Datum zatvaranja javnog oglasa koji objavljuje korisnik eksproprijacije u lokalnim novinama, a u kojem obavještava sve vlasnike i korisnike o pokretanju postupka eksproprijacije, graničnom datumu i kontakt osobama kojima se osobe pogodene projektom mogu obratiti za dodatne informacije. Osobe koje se neovlašteno nastane na području Projekta nakon graničnog datuma nemaju pravo na naknadu niti bilo kakvu vrstu pomoći za preseljenje. Slično tome, neće biti isplaćena naknada za nepokretnosti (kao što su izgrađeni objekti, usjevi, voćke i zemljište pod šumom) nakon graničnog datuma.
EKSPROPRIJACIJA	Znači lišavanje ili ograničavanje vlasničkih prava na imovini uz naknadu u tržišnoj vrijednosti te imovine.
NEDOBROVOLJNO PRESELJENJE	Preseljenje je nedobrovoljno kad se zemljište otkupljuje primjenom ovlasti države. Radnje se mogu preduzimati bez saglasnosti ili mogućnosti izbora preseljenih osoba.
TRŽIŠNA VRIJEDNOST	Tržišna vrijednost se obračunava na osnovu cijena imovine u području na kojem se provodi eksproprijacija imovine, koja se može postići za konkretnu imovinu na tržištu, u zavisnosti od ponude i potražnje u trenutku utvrđivanja cijene.
PRODUKTIVNA IMOVINA	Potpuni spektar imovine koje pojedinci, obitelji i zajednice koriste za stjecanje prihoda ili sredstava za život (poput poslovnih prostora, radionica, poljoprivrednih dobara itd.)
VLASNICI	Osobe pogodene projektom koje imaju formalno zakonsko pravo na zemljište (uključujući običajna i tradicionalna prava prepoznata zakonima BiH).
PAP	"Osobe pogodene projektom" (na engleskom „Project Affected Persons/PAP) koje zbog provedbe projekta izgube pravo vlasništva, korištenja ili druge koristi od izgrađenog objekta, zemljišta (stambenog, poljoprivrednog, ili pašnjaka), jednogodišnjih ili višegodišnjih kultura i stabala, ili neke druge nepokretnе i pokretnе imovine, u cijelosti ili djelimično, na privremenoj ili trajnoj osnovi.
FIZIČKO PREMJEŠTANJE	Gubitak skloništa ili imovine prouzrokovani eksproprijacijom zemljišta u vezi sa projektom, koji iziskuje fizičko pomjeranje osoba pogodjenih projektom iz boravišta ili prebivališta, radnog mjesta ili poslovнog prostora koji su koristili prije projekta.
ZAMJENSKA VRIJEDNOST	Za poljoprivredno zemljište, zamjenska vrijednost je tržišna vrijednost zemljišta jednakog proizvodnog potencijala ili upotrebe koje se nalazi u blizini pogodjenog zemljišta, prije projekta ili prije premještanja, pri čemu se bira viša vrijednost, sa troškovima pripreme zemljišta kako bi se dovelo na nivo sličan onome koje je imalo pogodeno zemljišta, i troškovima uknjižbe i naknade za prenos.
	Za zemljište u urbanom području, to je tržišna vrijednost zemljišta jednake veličine i upotrebe, sa sličnim ili boljim resursima i uslugama javne infrastrukture

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

	i koje se nalazi u blizini pogođenog zemljišta, prije premještanja, sa troškovima uknjižbe i naknade za prijenos. Pri utvrđivanju zamjenske vrijednosti, ne uzimaju se u obzir amortizacija nekretnina i vrijednost odnesenog materijala, niti se od vrijednosti pogođene imovine ne oduzima vrijednost eventualne koristi eventualčne koristi koja će proizići iz projekta.
OKVIRNA POLITIKA PRESELJENJA (OPP)	Svrha Okvirne politike preseljenja jeste da se pojasne principi preseljenja, organizaciona rješenja, osmисle kriterije koji će se primjenjivati na podprojekte koji će se pripremati tokom provedbe projekta. Sadrži jasne definicije uslova pod kojima će preseljenje (za konkretni projekat, sektorski program ili u okviru političkog entiteta kao što su država ili pokrajina) biti planirano i provedeno. Ovom politikom se uređuju pitanja kao što su priznata prava, principi davanja naknada, žalbeni postupak i druge pravne procedure. OPP je potrebna za projekte sa podprojektima ili višestrukim komponentama koje se ne mogu utvrditi prije odobrenja projekta. OPP treba biti u skladu sa principima i ciljevima OP 4.12.
ZAINTERESIRANE STRANE	Svi pojedinci, grupe, organizacije i institucije koji mogu biti pogođeni projektom ili imaju mogućnost utjecaja na projekat.
KORISNICI	Osobe pogođene projektom koje nemaju formalna zakonska prava na zemljište/nekretninu u vrijeme graničnog/isključnog datuma ali polažu prava na to zemljište ili nekretninu - pod uslovom da su ta prava prepoznata zakonima BiH ili operativnom politikom OP 4.12.
UGROŽENE GRUPE	Stanovništvo, naročito osobe koji žive u siromaštvu, koje nemaju zemljište, starije osobe, žene i djeca, i druge raseljene osobe koje mogu biti izostavljene iz zaštite domaćim zakonima o naknadi za zemljište, koji mogu biti teže pogođene preseljenjem zbog rodne pripadnosti, etničke pripadnosti, fizičke ili mentalne poteškoće ili socijalnog statusa, mogu imati ograničenu mogućnost podnošenja zahtjeva za naknadu ili korištenja pomoći za preseljenje i srodnih razvojnih povlastica.

1. Uvod

1.1. Opis i kontekst Projekta

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) je pokrenula sveobuhvatni Program modernizacije magistralnih cesta u FBiH kako bi se osigurala adekvatna cestovna infrastruktura do 2020. godine.

U okviru gore pomenutog sveobuhvatnog Programa, Javno preduzeće Ceste FBiH (JP Ceste FBiH), društvo sa ograničenom odgovornošću u punom vlasništvu Vlade FBiH, pokrenulo je **Projekt modernizacije cestovnog sektora FBiH** (Projekt). U tu svrhu, zatražilo je od Vlade FBiH da osigura kreditna sredstva kod međunarodnih finansijskih institucija (MFI). Vlada FBiH je podržala inicijativu za osiguranje kreditnih sredstava kod MFI u iznosu od 150 miliona Eura za Program, uključujući 103,38 miliona Eura od Svjetske Banke (SB) i Evropske Investicione Banke (EIB) za Projekt. Ugovor o kreditu je potpisana. Zajmoprimac je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine (BiH), dok je JP Ceste FBiH agencija odgovorna za implementaciju projekta u ime FBiH.

Projekt se sastoji od nekoliko manjih i srednjih investicijskih programa uključujući:

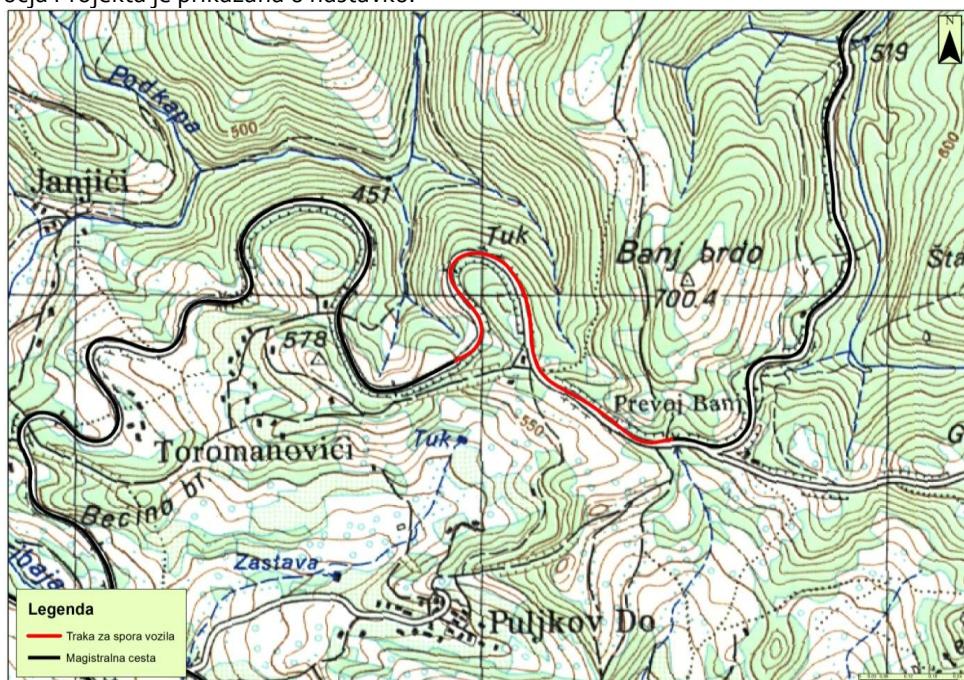
- izgradnju novih cestovnih dionica,
- poboljšanje cestovnih elemenata u okviru postojećeg koridora,
- izgradnju trećih traka za spora vozila,
- rekonstrukciju kolovozne konstrukcije i korekciju osovina,
- eliminaciju crnih tačaka i opasnih mjeseta,
- poboljšanje mostova i tunela.

Očekuje se da će se Projektom smanjiti broj prometnih nesreća, lokalno zagađenje generisano transportnim sektorom i operativni troškovi vozila, kao i poboljšati povezanost i bezbjednost, te da će Projekt olakšati trgovinu, omogućiti razvoj turizma, pružiti lokalnim zajednicama bolji pristup društvenoj infrastrukturi kao što su bolnice, pružiti podršku razvoju privatnog sektora, promovirati regionalni i nacionalni ekonomski rast i pridonijeti privrednoj i društvenoj koheziji regije.

Opis dionice

Predmetni projekat predviđa izgradnju trake za spora vozila na magistralnoj cesti M18, dionica banj Brdo-Simin Han. Projektovana traka za spora vozila nalaze se na kranjem istoku općine Tuzla i podrazumjeva eksproprijaciju djelova 7 parcela u privatnom i 8 parcela u javnom vlasništvu.

Karta područja Projekta je prikazana u nastavku.



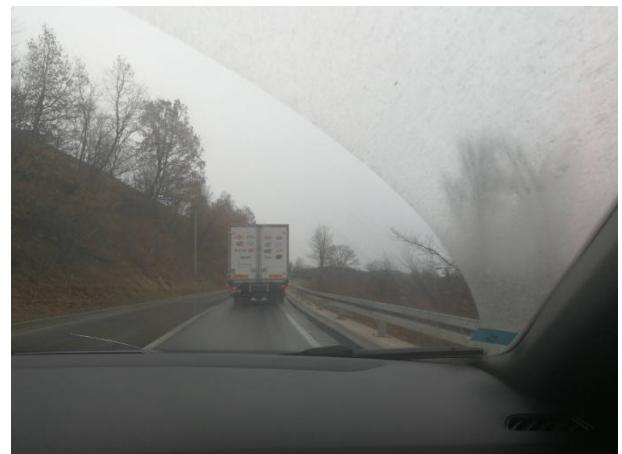
Slika 1: Karta područja Projekta (izvor: JP Ceste FBiH)

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

Područja izgradnje nalazi se izvan urbane zone tuzle, te nikakvi stambeni, javni ili privredni objekti neće biti ugorpženi implementacijom Projekta.

U nastavku se nalazi nekoliko fotografija područja Projekta uslikanih prilikom terenskih posjeta tokom pripreme ovog skraćenog APP-a.



Slika 2: Fotografije snimljene za vrijeme terenskog obilaska 7. decembra 2020. (izvor: JP Ceste FBiH)

1.2. Obim i svrha Skraćenog akcionog plana preseljenja (APP)

Aktivnosti na predmetnom projektu podrazumjevaju uticaj stalne eksproprijacije na 7 privatnih parcela^{*} i 3 osobe su direktno pogođene ovim uticajem. U ovakvim² slučajevima Operativna politika OP 4.12 dopušta

^{*} utjecaji se smatraju "manjeg obima" ako se osobe pogođene projektom fizički ne preseljavaju i ako gube manje od 10 posto svoje produktivne imovine ili ukoliko je pogođeno manje od 200 ljud

² utjecaji se smatraju "manjeg obima" ako se osobe pogođene projektom fizički ne preseljavaju i ako gube manje od 10 posto svoje produktivne imovine ili ukoliko je pogođeno manje od 200 ljud

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

izradu skraćenog Akcionog plana preseljenja umjesto Akcionog plana preseljenja punog obima. S obzirom na to, JP Ceste FBiH je pripremilo ovaj Skraćeni akcioni plan preseljenja (skraćeni APP) za gore navedenu dionicu u skladu sa:

- **Zakonima i propisima na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH),**
- **Operativnom politikom Svjetske Banke (OP) za nedobrovoljno preseljenje (OP 4.12)³.**

Ovaj skraćeni APP je pripremljen na osnovu Okvira politike preseljenja (OPP) za Projekt⁴, kojim se postavljaju ključni principi otkupa zemljišta i preseljenja i ciljevi koji će se ispunjavati, kao i organizacioni aranžmani i kriteriji za pod-projekte koji se pripremaju tokom implementacije Projekta kako bi se osiguralo adekvatno upravljanje otkupom zemljišta za potrebe Projekta i pružila pomoć osobama pogodjenim Projektom u ponovnoj uspostavi ili poboljšanju njihovih izvora izdržavanja. OPP je u skladu sa lokalnom legislativom i OP 4.12⁵, a jaču snagu imaju zahtjevi koji su strožiji.

Ovaj skraćeni APP utvrđuje detaljne procedure koje će JP Ceste FBiH pratiti i radnje koje će preduzeti da pravilno pruži nadoknadu pogodjenim ljudima i zajednicama. Dokument također sadrži osnovni popis; specifične stope i standarde naknade; politike prava vezana za sve dodatne utjecaje identifikovane kroz popis; opis kreiranog Mechanizma za pritužbe; raspored implementacije aktivnosti preseljenja; monitoring i evaluaciju istih; i procjene troškova.

1.3. Proces otkupa zemljišta

JP Ceste FBiH kao korisnik eksproprijacije, su započele aktivnosti na pripremnim radnjama za eksproprijaciju te su u sklopu istih u suradnji sa Gradom Tuzla uputili i zahtjev za utvrđivanje javnog interesa za navedeni projekat u avgustu 2021 godine, nakon što je za predmetni projekat pribavljeni urbanistička saglasnost.

2. Pravni okvir za otkup zemljišta

2.1. Zakon o eksproprijaciji FBiH

Zakon o eksproprijaciji FBiH⁶ definiše uvjete i postupak eksproprijacije za potrebe izgradnje objekata u javnom interesu, prava na naknade i iznose naknada, upravljanje pritužbama i sporovima i druga pitanja u vezi s postupkom eksproprijacije.

Detaljan opis odredaba Zakona je dat u OPP. Nakon što je OPP usvojen i objavljen, Zakon je izmijenjen (2016. godine). Dvije ključne odredbe su dodane 2016. godine. Prva se odnosi na izuzetne slučajevi koji se odnose na izgradnju/rekonstrukciju objekata javne infrastrukture, za koje Vlada FBiH može dozvoliti predavanje u posjed nekretnine prije pravomoćnosti rješenja o eksproprijaciji ili plaćanja naknade, na zahtjev korisnika eksproprijacije, iz razloga hitnosti slučaja ili otklanjanja znatnije štete⁷. Druga se odnosi na vlasnike stambenih objekata izgrađenih bez potrebnih dozvola, koji također imaju pravo na naknadu (u visini građevinske vrijednosti takvog objekta) ako takav objekt predstavlja jedinu stambenu jedinicu graditelja i članova njegove/njene uže porodice, pod uslovom da:

- nadležni organ nije donio pravomočno rješenje o uklanjanju,

³Dostupno

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/PROJECTS/EXTPOLICIES/EXTOPMANUAL/o,,contentMDK:20064610~menuPK:64701637~pagePK:64709096~piPK:64709108~theSitePK:502184~isCURL:Y,oo.html>

⁴ Dostupno na <http://jpdcfbh.ba/bs/aktivnosti/modernizacija-magistralnih-cesta/38>

⁵ Tokom izrade ovog skraćenog APP-a, korištene su, uz OP 4.12, i Smjernice Svjetske Banke za nedobrovoljno preseljenje: planiranje i implementacija razvojnih projekata (2004) kao vodeći dokument (Dostupno na:

<http://documents.worldbank.org/curated/en/2004/01/5159399/involuntary-resettlement-sourcebook-planning-implementation-development-projects-vol-1-2>

⁶ Službene novine FBiH, br. 70/07, 36/10, 25/12 i 34/16

⁷ Međutim, u skladu sa ciljevima i principima navedenim u ovom skraćenom APP-u (Poglavlje 4), naknada će uvek biti izvršena prije ulaska na zemlju ili uzimanja vlasništva nad imovinom od strane korisnika eksproprijacije, a izgradnja ne može početi prije nego što je naknada isplaćena pogodjenim osobama.

- stambeni objekt koji je izgrađen bez potrebnih dozvola evidentiran na službenom orto-foto snimku teritorije FBiH u razmjeri 1:5000 koji je uradila Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

2.2. Drugi relevantni propisi u FBiH⁸

Ostali srodnii zakoni koji su na snazi u FBiH uključuju:

- Zakonom o stvarnim pravima*⁹
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu FBiH*¹⁰
- Zakonom o vanparničnom postupku FBiH*¹¹
- Zakonom o upravnom postupku FBiH*¹²
- Zakonom o zemljišnim knjigama FBiH*¹³
- Zakonom o premjeru i katastru nepokretnosti u FBiH*¹⁴
- Zakon o ravnopravnosti polova u BiH*¹⁵

2.3. Primjenjiva politika Svjetske banke

Svi projekti koje finansira SB koji uključuju preseljenje podliježu OP-u 4.12, koji opisuju instrumente i postupke koji za cilj imaju izbjegavanje ili ublažavanje negativnih ekonomskih, socijalnih i ekoloških problema koji se mogu pojavit. OP 4.12 aktivira ne samo fizičko preseljenje, već i gubitak zemljišta koji rezultira preseljenjem ili gubitak skloništa, gubitak imovine ili pristupa imovini i gubitak izvora prihoda i izvora egzistencije. Opći ciljevi OP 4.12 su sljedeći:

- Prisilno preseljenje treba izbjegavati ili smanjiti ako je moguće, istražujući sve alternative projekta.
- Gdje se ne može izbjegići preseljenje, aktivnosti preseljenja trebaju biti organizirane i izvršene kao održivi razvojni programi, koji pružaju dovoljno investicijskih resursa kako bi se osobama raseljenim projektom omogućilo da učestvuju u projektnim koristima. Raseljene osobe trebaju biti smisleno konsultirane i treba ih poticati da učestvuju u planiranju i implementaciji programa preseljenja.
- Raseljene osobe treba pomoći u poboljšanju njihovog ranije životnog standarda i izvora egzistencije (kapacitet zarade i nivoa proizvodnje), ili barem u obnavljanju istih u stvarnom smislu, na nivo prije raseljavanja ili na nivoe koji su prevladavali prije početka implementacije projekta, u zavisnosti od toga koji je viši.

OP 4.12 razlikuje sljedeće tri kategorije osoba za kvalificiranost za naknadu i pomoći:

- Osobe s formalnim pravom na zemljište (uključujući običajna i tradicionalna prava priznata u skladu sa zakonima zemlje).
- Osobe koje nemaju formalna prava na zemlju u vrijeme početka popisa već polažu pravo na zemljišta i imovinu - pod uslovom da su takva prava¹⁶ priznata prema zakonima zemlje ili postanu priznata kroz proces identificiran u specifičnim planovima preseljenja.
- Osobe bez prepoznatljivog zakonskog prava ili drugog prava na zemlju koju nastanjuju.

Osobe koje se nastane na području Projekta nakon graničnog datuma nemaju pravo na naknadu niti bilo kakvu vrstu pomoći za preseljenje.

2.4. Usporedba relevantnih zakona FBiH sa zahtjevima OP 4.12 Svjetske banke

Ključne razlike između relevantnih zakona FBiH i OP 4.12 su:

⁸ Za detaljan opis odredbi svih navedenih zakona, pogledati OPP i predmetne zakone.

⁹ Službene novine FBiH, br. 66/13, 100/13

¹⁰ Službene novine FBiH, br. 52/09

¹¹ Službene novine FBiH, br. 2/98, 39/04

¹² Službene novine FBiH, br. 2/98, 48/99

¹³ Službene novine FBiH, br. 19/03, 54/04

¹⁴ Službeni list SRBH, br. 22/84, 12/87, 26/90 i 36/90 i Službeni list SRBH, br. 4/93 and 13/94

¹⁵ Službeni glasnik BH 16/03, 102/09

¹⁶Takva prava mogu biti zasnovana na održaju, kontinuiranom posjedu javnog zemljišta za koji vlada nije poduzela bilo kakve radnje iseljenja (tj. uz implicitno dopuštenje vlade) ili na običajnom i tradicionalnom pravu i korištenju, i slično.

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

- Domaća legislativa ne priznaje prava neformalnih vlasnika/korisnika – oni rijetko imaju pravo na bilo kakvu naknadu;
- Novčana naknada prema domaćoj legislativi se računa na temelju tržišne vrijednosti, dok OP 4.12 zahtijeva novčanu naknadu prema zamjenskoj vrijednosti.
- Po relevantnoj zakonskoj regulativi u BiH amortizacije se obračunava za sve vrste objekata, dok se po OP 4.12 amortizacija nikada ne obračunava

Detaljniji pregled za projekat relevantnih razlika između lokalne legislative i OP 4.12 je prezentiran u OPP-u.

3. Utjecaji Projekta i pogođene populacije

3.1. Metodologija

Popis/spisak svih pogođenih parcela/imovina i osoba pogođenih Projektom izrađen je 7.12.2020.godine s ciljem prikupljanja i analize podataka i informacija koje su potrebne radi identifikacije svih kategorija utjecaja, osoba koje su pogođene zauzimanjem zemljišta i očekivanih gubitaka imovine u okviru područja Projekta. Popis je pripremljen na osnovu do sada poznatih podataka – pogodeno stanovništvo i zemljišne parcele identificirani su na osnovu:

- katastarskih podataka koji se nalaze u nacrtu Elaborata eksproprijacije za ovu dionicu ceste
- dostupnih orto-foto snimaka (mapa) dionice ceste preklapljenih sa katastarskim planom (parcelama)
- specifičnih metoda za prikupljanje podataka kao što su opservacije

Popis sadrži podatke o sljedećim stavkama:

- (i) lokacija (dionica puta) i katastarska općina,
- (ii) broj zemljišne parcele,
- (iii) vrsta vlasništva (privatno ili javno),
- (iv) vrsta stečene imovine (zemljišna parcela, stambena/komercijalna struktura, pomoćna struktura, produktivna imovina, prirodni objekti na zemlji),
- (v) ime osobe pogođene Projektom,
- (vi) ukupna površina eksproprijacije zemljišne parcele (m^2).

Sve identifikovane parcele su posjećene u navedenom periodu, a za svaku imovinu napravljene su fotografije.

Kratki pregled baze podataka o popisu dat je u Aneksu 1 ovog skraćenog APP-a (cjelokupna baza podataka je dostupna u posebnom dokumentu u excelu). JP Ceste, Gradska uprava grada Tuzla i Svjetska banka neće javno objavljivati povjerljive informacije o pojedincima i imovini.

3.2. Pogođeno stanovništvo i imovina

Pregled utjecaja Projekta

Izgradnja traka za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han magistralne ceste M18 zahtijeva potpunu eksproprijaciju¹⁷ (trajni otkup zemljišta) 8 zemljišnih parcela koje se nalaze uz postojeći magistralni put i koje su u potpunosti u javnom vlasništvu. Eksproprijacija parcela u javnom vlasništvu predstavlja administrativni prijenos vlasništva, budući da prethodni vlasnik nema prava na ostraživanja i nikakav nakanda neće biti plaćena.

Osim parcela u javnom vlasništvu, za realizaciju projekta potrebano je izvršiti eksproprijaciju 7 parcela u privatnom vlasništvu.

Pri odabiru alternative projekta u dijelu faze projektovanja, uzet je u obzir uticaj eksproprijacije. Usvojena alternativa, odnosno projektovano rješenje pogađa namanji mogući broj parcela u najmanjoj mogućoj mjeri.

Projektno područje je sub urbanog i ruralnog karaktera, u potpunosti nenaseljeno.

Tabela 1: Vrsta pogođenih zemljišnih parcela u privatnom vlasništvu prema vizualnom pregledu prilikom izrade popisa pogođene imovine i pacela

	Privatno vlasništvo
Zemljište sa drvećem, žbunjem, šipažjem, šikarom i / ili travom	7
Ukupan broj zemljišnih parcela	7

Tabela 4: Vrsta pogođenih zemljišnih parcela u privatnom vlasništvu prema podacima iz posjedovnih listova

	Privatno vlasništvo
Oranica, 8. klase	1
Šuma, 3 klase	2
Šuma, 4 klase	1
Pašnjak, 4. Klase	2
Voćnjak, 5 klase	1
Ukupan broj zemljišnih parcela	7

Tabela 5: Pogođene zemljišne parcele u privatnom vlasništvu prema ukupnoj pogođenoj površini

Pogođena površina parcele u %	Ukupna broj parcella	Objekti (ako se eksproprišu)	Produktivna imovina (ako se ekspropriše)
0-10%	2	0	0
10-20%	1	0	0
20-50%	1	0	0
50-93%	3	0	0
Ukupan broj zemljišnih parcela	7	0	0

Na 2 parcele u privatnom vlasništvu postotak površine pogođenog zemljišta u odnosu na ukupnu površinu parcele iznosi 0%-10% (4% i 7%), 1 privatna parcella je pogođena između 10% i 20% (11%), 1 privatna parcella je

¹⁷Prema Zakonu o eksproprijaciji, potpunom eksproprijacijom nekretnina postaje vlasništvo korisnika eksproprijacije, a prestaju prava vlasništva ranijeg vlasnika i druga prava na toj nekretnini, dok nepotpuna eksproprijacija podrazumijeva ustanovljenje služnosti na zemljištu i zakup na zemljištu na određeno vrijeme.

pogođeno između 20 i 49,9% (27%), 3 privatne parcele su pogođene u rasponu od 50 do 93% (72%, 84% i 93%).

Niti na jednoj pogođenoj parceli ne postoji nikakva građevinska ili infrastrukturna struktura ili objekat. Zemljište koje je prema posjedovnim listovima po karakteru poljoprivredno (oranice, pašnjak i voćnjak) nije obrađivano dugi niz godina te je obrasio visokim i nistim rastinjem.

S obzirom na date opservacijete na nesklad između inventara parcella na osnovu vizualnog pregeleda i službene kategorije prema posjedovnom listu, parcele će u skolpu procesa eksproprijacije procjeniti kako stručnjak šumarske struke, koji će popisati i izračunati naknadu za drvnu građu prisutnu na parcelli prema metodologiji iz poglavљa 6 (nalazi stalnog sudskog vještaka šumarske struke bit će dostupni na uvid na zahtjev) te stručnjaci poljoprivredne struke koji će procjeniti vrijednosti zemljišta klasificiranog kao oranica i pašnjak.

Napomena:

1) U toku izvođenja radova se ne očekuje da će biti potrebno privremeno izuzeti privatno niti javno zemljište kako bi se formiralo gradilište za mašine i neophodni materijal. Mašine i materijali će biti odloženi na zemljište u vlasništvu Investitora koje se nalazi uz projektnu dionicu. Međutim, ako privremeno izuzimanje privatne zemlje bude neophodno za vrijeme izvođenja radova, isto će biti dogovoren sa vlasnicima, a naknada će biti isplaćena u skladu sa odredbama iz Matrice prava ovog skraćenog APP-a.

4. Ciljevi i principi otkupa zemljišta

Sljedeći principi preseljenja i otkupa zemljišta će se primjenjivati tokom implementacije Projekta:

1. Usklađenost sa lokalnom legislativom i zahtjevima SB

Bilo kakav nedobrovoljni otkup imovine, ograničenje pristupa imovini ili preseljenje će se provoditi u skladu s važećim zakonima u FBiH (posebno Zakonom o eksproprijaciji FBiH), zahtjevima koje postavlja OP 4.12 za nedobrovoljno preseljenje, Okvirom politike preseljenja i dobrom međunarodnom praksom.

2. Izbjegavanje ili smanjenje preseljenja

Prisilno preseljenje će se izbjegići, ili smanjiti, ako je to moguće, istražujući sve alternative projekta. U mjeri u kojoj je to moguće, treba tražiti prijateljske pregovore i sporazume s osobama pogođenim projektom da se izbjegne ili smanji obim prisilnog preseljenja.

3. Granični /isključni datum (eng. cut-off date)

Granični datum za uspostavu prava na naknade će biti datum završetka (isteka) javne obavijesti o početku procesa eksproprijacije koju će objaviti JP Ceste FBiH (kao korisnik eksproprijacije) u lokalnim novinama, a kojim će se obavijestiti svi vlasnici i korisnici o započinjanju postupka eksproprijacije, graničnom datumu i kontakt osobama koje mogu kontaktirati osobe pogođene Projektom za dodatne informacije. Granični datum će također biti javno objavljen na oglasnim pločama u lokalnim zajednicama u Gradske uprave grada Tuzla, kao i na konsultativnim sastancima, s pratećim obrazloženjem. Javna obavijest će se postaviti po potrebi i na frekventno posjećenim lokacijama u pogođenim područjima.

Osobe koje su se naselile na području Projekta nakon graničnog datuma neće imati pravo na bilo kakvu naknadu, ali će o tome biti pravovremeno unaprijed obaviještene, i zatražit će se da napuste prostor i demontiraju eventualne objekte (ukoliko ih ima) prije implementacije Projekta. Materijali njihovih demontiranih objekata neće biti oduzeti i oni neće platiti bilo kakvu kaznu ili trpjeti bilo kakve sankcije.

4. Objavljivanje informacija i konsultacije

Sve pogođene osobe će biti obaviještene, smisleno konsultirane i ohrabrene da učestvuju u cjelokupnom procesu otkupa zemljišta, u skladu sa zahtjevima za informisanje i konsultacije definisanim u Poglavlju 7 ovog skraćenog APP-a (*Konsultacije i učešće*).

5. Naknada

Svi vlasnici, stanari i korisnici zahvaćene imovine u vrijeme graničnog datuma, sa ili bez potpuno priznatih prava vlasništva, imaju pravo na određenu vrstu naknade ili pomoći kao što je navedeno u Matrici prava (Tabela 3 ovog dokumenta).

Naknada će se uvijek biti pružiti prije ulaska na zemljište ili uzimanja u posjed imovine od strane korisnika eksproprijacije. Zemljište se ne može fizički uzeti (tj. bilo kakvi građevinski radovi ne mogu početi) prije nego što se isplate naknade pogođenim osobama. Odsutni vlasnici (npr. ljudi koji imaju legalna prava na zemljište ali žive drugdje) imaju pravo na naknadu, te će se poduzeti (i dokumentovati) sve mjere da se isti pronađu i obavijeste o procesu. Takve mjere mogu uključivati pokušaj da ih se kontaktira putem susjeda, imenovanje privremenog ovlaštenog pravnog zastupnika itd. Ukoliko se takve osobe ne pronađu, a u skladu sa lokalnim zakonodavstvom, iznos naknade će se uplatiti na zaseban račun na period od 3 godine i biti dostupan ukoliko se pojavi odsutni vlasnik.

Slično tome, u slučaju pojave bilo kakvih pravnih pitanja u vezi sa vlasništvom nad imovinom, iznos naknade će se uplatiti na zaseban račun i biti dostupan nakon što se riješi pitanje u vezi sa vlasništvom.

Novčana kompenzacija će se dati u visini troška zamjene, tj. iznos dovoljan za zamjenu izgubljene imovine i pokrivanje troškova transakcije (npr. troškovi administracije, registracije, transakcije, prijenosa, legalizacije itd). U određivanju troška zamjena, neće se uzeti u obzir amortizacija imovine.

Naknada/kompenzacija će se uvijek izvršiti/isplatiti prije ulaska u posjed na zemljištu od strane korisnika eksproprijacije. Zemljište se ne može fizički oduzeti (npr. bilo kakvi građevinski ili neki drugi radovi ne mogu početi) prije nego što se naknada/kompenzacija ne izvrši/isplati pogođenim licima.

6. Privremeno zauzimanje zemljišta

Kratkoročni efekti koji se odnose na privremeno zauzimanje zemljišta za svrhe gradnje će se nadoknaditi u skladu sa OPP-om (OP 4.12 Svjetske Banke) i Zakonom o eksproprijaciji FBiH, kao što je navedeno u Matrici prava (Tabela 3 ovog dokumenta).

7. Pomoć ranjivim osobama

Posebna pažnja i podrška će se pružiti ranjivim grupama, u skladu sa zahtjevima definisanim u potpoglavlju 5.1 ovog skraćenog APP-a (*Pomoć ranjivim grupama*).

8. Mechanizam za pritužbe

Efektivan mehanizam uspostavljen je u svrhu primanja i pravovremenog rješavanja specifičnih žalbi o naknadi i relokaciji preseljenih osoba, na način koji je detaljnije opisan u Poglavlju 8 ovog skraćenog APP-a (*Mehanizam za pritužbe*)

9. Monitoring i evaluacija

Jedinica za implementaciju Projekta će vršiti monitoring i ocjenjivanje implementacije skraćenog APP-a kroz interne, službene institucionalne aranžmane opisane detaljnije u Poglavlju 11 ovog skraćenog APP-a (*Monitoring, evaluacija i izvještavanje*)

5. Kvalificiranost za naknadu i priznata prava

Sve osobe pogođene Projektom polazu pravo na naknadu, u skladu sa principima davanja naknade iz Zakona o eksproprijaciji FBiH i zahtjevima OP 4.12 navedenim u OPP-u.

Neće doći do otkupa imovine ili početka građevinskih radova dok se ne osiguraju sve vrste potrebnih naknada pogođenim osobama. Pitanja vezana za način isplate naknada u novcu (tj. naznačavanje bankovnih računa) su

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

predmet pregovora i dogovora sa vlasnicima i svim pogođenim članovima domaćinstava. Naknada u novcu bit će isplaćena u cijelosti ili u ratama prema dogovoru sa vlasnicima i pogođenim članovima domaćinstava i, kako je utvrđeno ugovorom, prebačena na račune koje naznače vlasnici. Naknada mora biti isplaćena ravноправno svim vlasnicima/korisnicima. U slučaju ako se vlasnici dogovore da se novčana naknada isplati samo jednom vlasniku/korisniku to se mora dokumentovati pratećim izjavama ostalih vlasnika/korisnika. Suvlasnik/sukorisnik ima pravo da se odrekne njegovog/njenog dijela naknade u korist drugog suvlasnika/sukorisnika. U slučaju da suvlasnik/sukorisnik želi da koristi ovo pravo, isti mora pripremiti formalnu izjavu i ovlaštenje drugom suvlasniku/sukorisniku kako bi drugi suvlasnik/sukorisnik dobio naknadu u njegovo ime. U slučaju postojanja više vlasnika imovine (tj. suvlasništva između bračnog para), iznos naknade dijeli se i uplaćuje na naznačene bankovne račune.

Priznata prava na naknadu za različite kategorije kvalificiranih osoba i nekretnina koja su obuhvaćene važećim zakonima FBiH ili ovim skraćenim APP-om radi prevazilaženja različitih odredbi i ispunjavanja konkretnih zahtjeva SB opisana su u Tabeli 3 koja slijedi nastavku, a koja je izrađena u skladu sa OPP-om.

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine
Skraćeni akcioni plan preseljenja za izgradnju spore trake na magistralnom putu M5, dionica Ripač-Dubovsko

Tabela 2: Matrica prava

Vrsta gubitka	Primjena	Nosilac prava	Politika davanja naknade
EKONOMSKO RASELJAVANJE			
Gubitak zemljišta	Svi gubici zemljišta nezavisno od težine gubitka (nazavisno od toga da li se radi o djelimičnom ili potpunom gubitku)	a) Vlasnik sa formalnim pravom	Odgovarajuće zemljište jednake ili veće vrijednosti sličnog prinosa u neposrednoj blizini ili okolini ekspropriiranog zemljišta zajedno sa svim troškovima preseljenja i administrativnim naknadama koje su potrebne za prenos vlasničkih prava ili Naknada u novcu u odgovarajućoj vrijednosti troškova.
		b) Zakupac sa važećim dokumentima o pravu zakupa koji obrađuje zemljište u skladu sa ugovorom	Naknada za sva poboljšanja na parceli zemljišta (kao što je navodnjavanje ili izgradnja objekata/zgrada) koji su podignuti na zemljištu- Naknada se isplaćuje u zamjenskoj vrijednosti + Troškovi premještanja opreme i instalacija + Naknada za tranziciju
		c) Pogođene osobe bez formalnog vlasništva	Pogođene osobe bez formalnog vlasništva koje su bile u posjedu zemljišta na granični datum neće dobiti naknadu za zemljište ali će dobiti naknadu za svako ulaganje, kao što je ulaganje u infrastrukturu, usjeve i sl. + Naknada za tranziciju Osobe koje neovlašteno uđu u područje nakon graničnog datuma nemaju pravo na naknadu ili bilo kakvu vrstu pomoći za preseljenje.
Neplodno zemljište (preostalo)	Neplodno zemljište	Vlasnik zemljišta	Ukoliko preostala površina zemljišta nije ekonomski isplativ, ¹⁸ eksproprijacija se može provesti po zahtjevu pogođene osobe. Naknada će biti isplaćena u skladu sa ovom matricom.
Služnost	Služnost	a) Vlasnik zemljišta	Novčana naknada koja je jednaka vrijednosti štete određene od strane akreditovanog stručnjaka. Novčana naknada u visini naknade o uspostavi prava služnosti jednakata iznosu umanjene vrijednosti imovine zbog uspostavljanja prava služnosti.
		b) Zakupac sa formalnim zakupom obradivog zemljišta	Novčana naknada koja je jednaka vrijednosti štete određene od strane akreditovanog stručnjaka
		c) PAP bez formalnog zakupa obradivog zemljišta	Novčana naknada koja je jednaka vrijednosti štete određene od strane akreditovanog stručnjaka

¹⁸ Ekonomsku isplativost će ocijeniti akreditovani ekspert u svakom pojedinačnom slučaju.

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine
 Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

Vrsta gubitka	Primjena	Nosilac prava	Politika davanja naknade
Gubitak usjeva godišnjih	Prispjeli usjevi koji nisu mogli biti ubrani ¹⁹	a) Vlasnici pogođenih usjeva	Naknada u novcu u jednakoj vrijednosti ekspropiranih usjeva uključujući vrijednost vremena koje je bilo potrebno za uzgoj tih usjeva, kao i troškove mogućih ulaganja (doprinos u radu)
		b) Zakupac sa formalnim naslovom koji obrađuje zemlju	Naknada u novcu u jednakoj vrijednosti ekspropiranih usjeva uključujući vrijednost vremena koje je potrebno za uzgoj tih usjeva, kao i troškove mogućeg ulaganja (rad i radna snaga), ukoliko dokaže da je snosio troškove kupovine sadnica i sadnje višegodišnjih biljaka i vinograda.
		c) Pogođene osobe bez formalnog prava koje obrađuju zemlju	Naknada u novcu u jednakoj vrijednosti ekspropiranih usjeva uključujući vrijednost vremena koje je potrebno za uzgoj tih usjeva, kao i troškove mogućeg ulaganja (rad i radna snaga) ukoliko dokaže da je snosio troškove kupovine sadnica i sadnje višegodišnjih biljaka i vinograda.
Gubitak višegodišnjih kultura i stabala (stabala voćki, vinove loze i voćnih kultura)	Pogođene kulture i stabala	a) Vlasnici pogođenih kultura i stabala	Pravo na ubiranje plodova i tehničko drvo + Naknada u jednakom iznosu zamjenske vrijednosti na osnovu vrste, godine i produktivne vrijednosti, uključujući vrijednost vremena koje je potrebno za uzgoj date kulture, kao i troškova mogućeg ulaganja (rad i radna snaga) za zasad novog vinograda, voćnjaka i slično, do trenutka kada postigne puni plodonosni potencijal.
		b) Zakupac sa formalnim pravom koji obrađuje zemlju	Pravo na ubiranje plodova i tehničko drvo + Naknada u novcu jednaka zamjenskoj vrijednosti na osnovu vrste, godine i produktivne vrijednosti, uključujući vrijednost vremena potrebnog za uzgoj te kulture, kao i troškova mogućih ulaganja (rad i radna snaga) za zasad novog vinograda, voćnjaka i slično, do trenutka kad postigne puni plodonosni potencijal, ukoliko dokaže da je snosio troškove kupovine sadnica i reproduktivnih višegodišnjih biljaka i vinograda.
		c) Osobe pogođene Projektom bez formalnih prava koje obrađuju zemlju	Pravo na biranje plodova i tehničko drvo + Naknada u novcu jednaka zamjenskoj vrijednosti na osnovu vrste, godine i produktivne vrijednosti, uključujući vrijednost vremena potrebnog za uzgoj te kulture, kao i troškova mogućih ulaganja (rad i radna snaga) za zasad novog vinograda, voćnjaka i slično, do trenutka kad postigne puni plodonosni potencijal, ukoliko dokaže da je snosio troškove kupovine sadnica i reproduktivnih višegodišnjih biljaka i vinograda.

¹⁹ Ukoliko je moguće, datum eksproprijacije zemljišta i stupanja u posjed se može odrediti tako da se postojeći usjevi mogu prikupiti prije početka građevinskih radova bez obzira na zrelost .

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine
 Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

Vrsta gubitka	Primjena	Nositelj prava	Politika davanja naknade
Pogođeni vinograd i voćnjaci koji još nemaju urodu	Mali vinograđi i voćnjaci koji još nemaju urodu	Formalni vlasnik, neformalni vlasnik, zakupac,	Naknada u novcu za ulaganje u zasad novog vinograda ili voćnjaka, uključujući vrijednost vremena potrebnog za uzgoj mladog vinograda ili voćnjaka.
Drvna masa (zrela ili gotovo zrela)	Zemljište sa šumom/drvenom masom različitih vrsta	Formalni vlasnik, neformalni vlasnik, zakupac,	Zamjenska vrijednost obračunava se na osnovu vrijednosti „šume na panju“ po tržišnoj cijeni
Šume bez zrele drvne mase	Zemljište sa šumom/šumskom vegetacijom bez zrelosti različitih vrsta	Formalni vlasnik, neformalni vlasnik, zakupac,	Naknada u novcu za ulaganje u zasad nove šume, uključujući vrijednost vremena potrebnog za uzgoj mlađe šume
Gubitak javne infrastrukture	Infrastruktura (ceste, vodosnabdijevanje, kanalizacioni sistemi i sl.)	Relevantna tijela	Javna infrastruktura bit će zamijenjena prije uništavanja infrastrukturom istih ili boljih specifikacija.
Gubitak pristupa uobičajenim resursima i objektima javne namjene u domaćinstvu	Gubitak pristupa uobičajenim resursima u selu i objektima javne namjene u domaćinstvu	Zajednice ili domaćinstva	Zamjena javnog vlasništva ili objekta javne namjene (puteva i sl.) Pristup jednakim objektima javne namjene ili uslugama .
Privremeni utjecaj izazvan privremenim zauzimanjem zemljišta i svaka šteta na imovini	Pogođeno zemljište	Pogođene osobe	Tržišna vrijednost tokom trajanja zakupa. Zemljište se mora vratiti u prvobitno stanje. Bolji kvalitet zemljište koji je postignut stavljanjem humusa ne treba uklanjati, osim ukoliko je drugačije dogovoreno sa pogođenom osobom. + Odgovarajući trošak u skladu sa ovom matricom za pogođene kulture, voćnjake, rasadnike i sl. + Naknada za svaku štetu na imovini
Utjecaj projekta na ugrožene grupe	Utjecaj na ugrožene grupe	Ugrožene pogođene osobe: osobe koje žive u siromaštvu prema domaćim zakonima, domaćinstva čija je glava žena, samohrani roditelj, starija osoba, osoba sa invaliditetom ili dugotrajnim zdravstvenim problemom.	Uz sva prava koja su utvrđena u ovoj matrici, ugrožena pogođena populacija dobit će dodatnu pomoć u smislu dodatka u iznosu tromjesečnog primanja na nivou prosječne plate u FBH, uključujući pravnu pomoć tokom fizičkog premještanja. Ove pogođene osobe imaju prednost pri zapošljavanju na Projektu ukoliko je to moguće.
NEODREĐENI UTJECAJ			
Neodređeni utjecaj	Trajni ili privremeni gubitak	Vlasnik ili formalni korisnik	Svaki neodređeni utjecaj bit će ublažen u skladu sa principima i ciljevima Okvirne politike preseljenja.

5.1. Pomoć ugroženim osobama

U trenutku izrade ovog dokumenta nije detektovan uticaj pod-projekta na ugrožene skupine²⁰ niti su pripadnici ugroženih skupina vlasnici/ korisnici parcela koje se planiraju eksproprijsati. Ukoliko s u toku procesa eksproprijacije ustanovi uticaj na ugrožne ili ranjive osobe, posebna pažnja i podrška bit će usmjerena na njihove potrebe na osnovu lične situacije takvih osoba te će se poduzeti odgovarajuće mјere za pružanje podrške takvим osobama. Ovu pomoć će pružati JP Ceste FBiH, po potrebi u saradnji sa općinskim službama za socijalnu skrb.

Kategorije ugroženih osoba u okviru Projekta, između ostalog, mogu biti:

- siromašne, odnosno nezaposlene osobe
- osobe sa invaliditetom ili hroničnim oboljenjem
- izbjeglice i interni raseljene osobe
- starije osobe i penzioneri
- domaćinstva čija su glava žene
- etničke manjine

Sa svakom ugroženom osobom pojedinačno bit će održani sastanci kako bi im se objasnili kriteriji za traženje pomoći i priznata prava, te utvrstile njihove potrebe u vezi sa otkupom zemljišta kao i načinom na koji se mogu zadovoljiti utvrđene potrebe. Sa ugroženim osobama će se obaviti konsultacije u pogledu pomoći koja im je potrebna i bit će im pružena pomoć u skladu sa njihovim potrebama.

Takva pomoć će uključivati, u skladu sa potrebama utvrđenim za svaku pojedinačnu osobu/domaćinstvo, na primjer pomoć tokom postupka isplate, kako bi se osiguralo da dobro razumiju dokumente potrebne za isplatu naknade kao i postupak isplate (posebno kada su u pitanju starije osobe).

6. Metodologija procjene imovine

U samom postupku eksproprijacije od strane općine će biti angažovani su stalni sudski vještaci poljoprivredne i šumarske struke u cilju procijene zemljišta i nasada. Prema dostupnim podacima na predmetnom lokalitetu cijena poljoprivrednog zemljišta se kreće u rasponu od 10 do 15 KM/m².

Poljoprivredno i šumsko zemljište

Kako je propisano Zakonom o eksproprijaciji FBiH, naknada za zemljište određuje se kad god je to moguće u vidu druge odgovarajuće nekretnine čime se ranijem vlasniku omogućavaju približno isti uslovi korištenja.²¹ *Isti uslovi korištenja su zadovoljeni ukoliko su ispunjeni sljedeći kriteriji:*

- prihvatljivo za pogodjenog vlasnika /poljoprivrednog proizvođača,
- približno iste veličine,
- sličan ili bolji poljoprivredni potencijal, tj. plodnost, nagib, oblik parcele, izloženosti suncu, i
- nalazi se na razumnoj udaljenosti.

U slučaju kad se pogodenom vlasniku ne može ponuditi odgovarajuća nekretnina zato što se na prihvatljivoj udaljenosti ne može naći odgovarajuće poljoprivredno zemljište ili zemljište koje je na raspolaganju nije

²⁰ Ugrožene osobe su osobe koje na osnovu rodne ili etničke pripadnosti, starosne dobi, fizičke ili mentalne nesposobnosti ili socijalnog statusa, mogu biti teže pogodene preseljenjem nego drugi i koje mogu imati ograničenu sposobnost da traže ili iskoriste pomoć za preseljenje i ostale vrste pomoći za razvoj (vidi definiciju u ovom Akcionom planu)

²¹Prema članu 45. Zakona o eksproprijaciji naknada za ekspropriiranu nekretninu određuje se, u pravilu, davanjem druge odgovarajuće nekretnine koja odgovara visini tržišne vrijednosti nekretnine koja se ekspropriira u istoj općini ili gradu, kojom se vlasniku nekretnine koja se ekspropriira omogućavaju približno isti uslovi korištenja kakve je imao koristeći tu nekretninu.

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skráčeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

prihvatljivo vlasniku, organ koji provodi eksproprijaciju osigurat će pisani dokaz o neuspješnim nastojanjima da pronađe slično zemljište i isplatiti naknadu za takvo zemljište po punoj zamjenskoj vrijednosti.

Za poljoprivredno zemljište, zamjenska vrijednost predstavlja tržišnu vrijednost zemljišta jednakog produktivnog potencijala ili korištenja koje se nalazi u blizini pogodenog zemljišta, u periodu prije projekta ili prije raseljavanja, pri čemu se bira veća vrijednost, uz troškove pripreme zemljišta kako bi se dovelo na nivo sličan nivou pogodenog zemljišta, uključujući i troškove uknjižbe i naknade za prenos.

Zakonom o eksproprijaciji nije izričito uređena situacija kada se u zamjenu može ponuditi samo parcela manje površine ili slabijeg poljoprivrednog potencijala, te da li bi prihvatljivo isplatiti razliku u novcu uz naknadu u naturi kako bi se namirila ta razlika u veličini ili potencijalu. U situacijama kada se ne može pronaći i ponuditi parcela jednake veličine ili potencijala, dok se mogu ponuditi manje parcele slabijeg potencijala, vlasniku će biti ponuđena mogućnost da dobije jedan dio naknade u naturi (zamjenska nekretnina – parcela) i dio u novcu. U tom slučaju treba izvršiti procjenu obje parcele, pogodene i zamjenske, kako bi se mogla izračunati razlika. U svakom slučaju, primjenjuju se zahtjevi postavljeni u Matrici prava (Tabela 3 ovog skraćenog APP-a).

U situacijama djelimične eksproprijacije poljoprivrednog zemljišta u kojima bi vlasnik zemljišta ocijenio da preostali dio parcele nije odgovarajući za daljnju upotrebu u poljoprivredne svrhe ili u svakom slučaju kada bi zemljišna parcela ostala bez pristupnog puta, vlasnik može podnijeti zahtjev za eksproprijaciju cijele parcele u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o eksproprijaciji. Takve situacije organi koji provode eksproprijaciju trebaju procjenjivati zasebno u svakom pojedinačnom slučaju, koristeći sljedeće kriterije za ocjenu podobnosti zemljišta za nastavak poljoprivredne djelatnosti:

- veličina preostalog dijela parcele,
- poljoprivredni potencijal preostalog dijela parcele u poređenju sa dijelom koji je ekspropriiran i
- mogućnost upotrebe mehanizovane poljoprivredne opreme na preostalom dijelu (mogućnost pristupa).

Kulture i stabla

Za višegodišnje kulture i stabla bit će osigurana naknada po zamjenskoj vrijednosti. Određivanje pune zamjenske vrijednosti zahtijeva uzimanje u obzirne samo jednogodišnjeg prinosa plodova, nego i trošak ponovne uspostave nasada (sadnice, priprema tla, đubrivo, itd), kao i prihod izgubljen u toku perioda potrebnog da se ponovno postigne prinos.

U mjeri u kojoj je to moguće, otkup zemljišta i stupanje u posjed bit će raspoređeni tako da sve preostale jednogodišnje kulture, nezavisno od stadija razvoja, mogu biti ubrane prije početka građevinskih radova. Za jednogodišnje kulture ubrane prije ulaska u posjed neće biti isplaćena naknada.

Za jednogodišnje kulture koje se ne mogu ubrati prije ulaska u posjed ili kulture koje su oštećene građevinskim radovima bit će pružena naknada prema punoj tržišnoj. Za jednogodišnje kulture koje se ne mogu ubrati prije stupanja u posjed zemljišta ili koje su oštećene građevinskim radovima bit će isplaćena naknada po punoj tržišnoj zamjenskoj vrijednosti, u skladu sa odredbama Matrice prava (Tabela 6 ovog skraćenog akcionog plana preseljenja).

Za utvrđivanje pune zamjenske vrijednost treba uzeti u obzir ne samo prinos usjeva tokom jedne godine, nego i troškove ponovnog uspostavljanja zasada (sadnice, priprema tla, đubrivo, itd), kao i prihod izgubljen u toku perioda potrebnog da se ponovno postigne prinos.

Iznos naknada treba računati u skladu sa principom pune zamjenske vrijednosti, pri čemu se stopa naknade C za stablo određuje primjenom sljedeće formule:

$$C = V \times D + C_P + C_L$$

V – prosječna tržišna vrijednost uzgoja jednog stabla za jednu godinu

D – prosječno vrijeme potrebno za ponovni uzgoj stabla do produktivnog nivoa odraslog stabla, u godinama

C_P – trošak sadnje (sadnica, priprema tla, početno đubrenje)

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

C_L – troškovi rada potreбni za održavanje kulture tokom perioda koji je potreban za ponovni uzgoj na prethodni produktivni nivo

Obračunati jedinični iznos C se zatim primjenjuje na cijelu parcelu pod pretpostavkom prosjeчne gustoće ili na osnovu preciznog brojanja svih stabala.

Iznos naknade bit će ostvaren za sljedeћe faze razvoja biljke (stabla):

- sadnica,
- mlada biljka, nije produktivna,
- mlada biljka, produktivna i
- zrela biljka.

Za razliku od višegodišnjih zasada voćki, na kojima se plodovi mogu ubirati tokom dužeg perioda, većina komercijalnih vrsta stabala daju prinos samo jednom. Zamjenska vrijednost bi stoga trebala biti u skladu sa odredbama Matrice prava. Ukoliko se pogodena komercijalna šuma ne može posjeći prije stupanja u posjed zemljišta, princip naknade će biti sličan onome koji smo opisali za jednogodišnje kulture, uzimajući u obzir tržišnu vrijednost izgubljene drvene građe.

7. Konsultacije i učešće

Tim za implementaciju Programa Modernizacije (eng. Project Implementation Team -PIT) zajedno sa predstavnicima općinskog organa nadležnog za eksproprijaciju, odgovoran je za komunikaciju sa pogodjenim zajednicama, osobama pogodjenim Projektom i predstavnicima Mjesnih zajednica. PIT će pomagati Gradskoj upravi gradu Tuzla u tumačenju zahtjeva postavljenih u OPP-u i skraćenom APP-u.

PIT će, zajedno sa Gradskom upravom grada Tuzla, provoditi javne konsultacije i pružati informacije koje će sadržati glavna pitanja bitna za Projekat. Odmah nakon zvaničnog početka Projekta, sve zainteresirane strane će biti blagovremeno obavještene o opsegu Projekta i kontaktima za dodatne upite, raspoloživim mehanizmima za pritužbe i objavljivanju javno dostupnih dokumenata Projekta putem:

- oglašavanja u lokalnim dnevnim medijima,
- web stranice JP Ceste FBiH (<http://www.jpcfbih.ba>),
- web stranica Grada Tuzla (<https://grad.tuzla.ba/>)

Skraćeni Akcioni plan preseljenja će biti objavljen na lokalnim jezicima i engleskom jeziku na navedenim web stranicama, i dostupan u štampanom obliku u prostorijama Gradske uprave grada Tuzla, te prostorijama JP Ceste FBiH, na sljedećoj adresi:

SJEDIŠTE JAVNOG PREDUZEĆA "CESTE FBiH"

Adresa: Terezija 54, 71000 Sarajevo

URED U MOSTARU JAVNOG PREDUZEĆA "CESTE FBiH"

Adresa: Ulica Ante Starčevića bb, Mostar

Pored toga, nakon zvaničnog početka postupka otkupa zemljišta, a u skladu sa Programom provedbe skraćenog Akcionog plana preseljenja iz poglavlja 10. ovog skraćenog APP-a, predstavnici Općine, JP Ceste FBiH i ovlašteni sudski vještaci za procjenu imovine običi će pogodene vlasnike/korisnike imovine kojima će objasniti utjecaje Projekta na njihovu imovinu i sa kojima će provesti konsultacije o utjecajima, naročito u pogledu preciznog putnog pravca u odnosu na svaku zemljišnu parcelu. Pristup informacijama za ugrožene grupe omogućit će PIT, na

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

odgovarajući način za svaku osobu/domaćinstvo u skladu sa konkretnim potrebama odnosno situacijom, u saradnji sa općinskom službom za socijalna pitanja.

Objavljivanje informacija i konsultacija tokom pripreme nacrt finalnog skraćenog APP-a²²:

Javna rasprava za nacrt ovog skraćenog APP-a bit će održana u suradnji sa Gradom Tuzlom minimalno 15 dana nakon objavljivanja dokumenta. U skladu sa zahtjevima Poglavlja 7 ovog skraćenog APP (Konsultacije i učešće), javna rasprava će biti oglašena kroz sljedeće kanale:

- Putem službene internet stranice JP Ceste FBiH
- Putem službene internet stranice Gradske uprave grada Tuzla
- Putem lokalnih novina

U svim pozivima na javnu raspravu, bit će dat link na nacrt skraćenog APP-a i naznačeno da svi zainteresirani subjekti koji nisu u mogućnosti da prisustvuju javnoj raspravi mogu svoje sugestije i komentare dostaviti do datuma održavanja javne rasprave putem e-mail adrese: pimt@jpcfbih.ba ili telefona na broj 033 563 519.

Zapisnik s javne rasprave činit će Aneks 5 ovog skraćenog APP-a.

Planirani javni konsultativni sastanci

PIT će, zajedno sa Gradskom upravom grada Tuzla, zakazivati i održavati redovne sastanka sa predstvincima različitih interesnih grupa, na sljedeći način:

- Javni konsultativni sastanci imaju za cilj da se osiguraju redovna okupljanja svih interesnih grupa i otvoreni su za sve zainteresirane strane. Tokom ovih sastanaka, PIT će predstaviti područje pokrivanja Projekta, očekivane utjecaje i planirane mјere ublažavanja.
Učesnici će imati priliku da iznesu svoja mišljenja i primjedbe u pogledu Projekta, kao i da predlože moguća rješenja za probleme koji se pojave, što će biti dokumentirano i rješavano na odgovarajući način u izvještajima o monitoringu za pritužbe koje se prime i aktivnostima koje se preduzmu a koje priprema PIT.
Ukoliko bude neophodno, bit će održani zasebni sastanci kako bi se osiguralo da uključivanje interesnih grupa bude pravično po pitanju rodne ravnopravnosti.
- Konsultativni sastanci na nivou lokalne zajednice imaju za cilj uključivanje pojedinaca, domaćinstava i privrednih subjekata koji su pogođeni građevinskim aktivnostima u procesu konsultacija, i bit će organizirani po potrebi u lokalnim zajednicama.
- Individualni konsultativni sastanci imaju za cilj uključivanje pojedinih zainteresiranih strana u pogledu konkretnih pitanja, i bit će organizirani po potrebi. Ovu vrstu sastanaka može pokrenuti PIT ili bilo koja identifikovane grupa zainteresovanih strana.

Sve zainteresirane strane bit će obaviještene o tačnom datumu, vremenu i mjestu održavanja konsultativnih sastanaka najmanje 7 radnih dana unaprijed, objavljinjem putem web stranica JP Ceste FBiH i Općina, kao i u lokalnim novinama, putem radio i TV stanica.

Formalni zahtjev pristupa informacijama

Kao javno preduzeće, JP Ceste FBiH je također obavezno, u skladu sa *Zakonom o slobodi pristupa informacijama u FBiH²³* ("ZOSPI"), obezbijediti pravo pristupa informacijama interesnim grupama, uključujući na zahtjev svako fizičko ili pravno lice. Procedura za pristup informacijama je detaljno objašnjena u ZOSPI-u.

Obrazac za upućivanje formalnog zahtjeva za pristup informacijama je dat u Aneksu 2 ovog skraćenog APP-a.

²² Ovo poglavlje će biti ažurirano konkretnim podacima nakon održavanja javne rasprave na nacrt skraćenog APP-a

²³ Službene novine FBiH, br. 32/01

8. Mehanizam za pritužbe

JP Ceste FBiH uspostavilo je Centralnu komisiju za pritužbe (CKP) čiji je zadatak da prima i upravlja pritužbama kroz Centralnu evidenciju pritužbi, te osigura da osobe pogođene Projektom budu u potpunosti informirane o mehanizmima za pritužbe tako što će objaviti podatke o postojanju Komisija, dostupnosti Centralne evidencije pritužbi, njenoj namjeni, podatke o osobama za kontakt i proceduri za upućivanje pritužbi u pogođenim područjima. CKP služi podjednako i kao centar za informacije o Projektu i kao mehanizam za pritužbe, dostupan za sve pogođene implementacijom svih pod-projekata. Komisija je odgovorna za prijem pritužbi/komentara i odgovor na iste, za pritužbe i komentare koje dostave sljedeće dvije grupe:

- Osobe direktno pogođene Projektom, uključujući one pogođene utjecajima u vezi sa otkupom zemljišta,
- Stanovnici koji žive u području izvedbe Projekta koji imaju interesa u Projektu, odnosno koji su pogođeni Projektom.

Informacije o CKP i obrascu za pritužbe (priložen kao Aneks 4 ovog skraćenog APP-a) su dostupne na:

- web stranici JP Cesta FBiH (www.jpcfbih.ba) i u prostorijama JP Cesta FBiH u štampanom obliku,
- web stranici aplikacije za registar pritužbi (<http://frs.jpcfbih.ba/frs/main>)
- oglasnim tablama i prostorijama Gradske uprave grada Tuzla u štampanom obliku.

Pored toga, JP Cesta FBiH su distribuirale Gradskoj upravi grada Tuzla brošuru a koja sadrži informacije o ulozi Komisije za pritužbe i kontakt podatke za dostavljanje pritužbi/komentara.

Svi komentari ili pitanja od interesa mogu se dostaviti CKP-u usmeno (lično ili putem telefona) ili u pisanoj formi popunjavanjem obrasca za pritužbu (poštom, faksom ili ličnom dostavom na adresu, odnosno brojeve koji su navedeni u daljem tekstu ili putem elektronske pošte na adresu zalbena@jpcfbih.ba), bez troškova za podnositelja pritužbe. Pritužbe se mogu dostaviti i anonimno. Obrazac za pritužbe može se dostaviti direktno i relevantnim općinama, koje su nadležne za proces eksproprijacije ili Izvođaču, koji će pritužbe/komentare bez odgađanja dostavljati CKP-u kako bi CKP obradio pritužbe/komentare (evidentiranje, slanje potvrde o prijemu i odgovaranje na pritužbe u rokovima definisanim ispod).

Nadalje, pritužba se može podnijeti u pisani obliku s Izvođačem, na gradilištu, kao i u uredima Izvođača. Izvođač je obavezan da podnese Obrazac za pritužbe, objasni mehanizam žalbe zainteresovanom(im) građaninu(ima) i popunjjen obrazac za pritužbu proslijedi Centralnoj komisiji za pritužbe u JP Cesta FBiH. Informativni letak o mehanizmu pritužbi bit će dostupan na gradilištu u svaku dobu, bez obzira da li je gradilište zatvoreno ili otvoreno. Informativni letak će se plastificirati i objesiti na gradilišnoj tabli kako bi bio dostupan korisnicima puteva u svaku dobu.

Sve pritužbe bit će evidentirane i bit će im dodijeljen broj. U roku od 3 dana Komija je obavezna dostaviti potvrdu o primitku pritužbe. Centralna evidencija pritužbi bit će vođena zasebno od evidencije o pritužbama koje su podnesene u pogledu postupka preseljenja i za registrirane pripadnike zajednice koji su pod utjecajem neke aktivnosti vezane za građevinske radove u svim sekvencama. Evidencija će sadržati sve neophodne elemente za razvrstavanje pritužbi po rodnoj pripadnosti osoba koje ih ulože kao i po vrsti pritužbe. Svaka pritužba će biti evidentirana u registar sa sljedećim informacijama:

- opis pritužbe,
- datum potvrde o prijemu koja se šalje podnositelju pritužbe,
- opis radnji koje su preduzete (istraga, korektivne mjere) i
- datum rješavanja i završetka predmeta / dostavljanja povratnih informacija podnositelju pritužbe.

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

Ukoliko je pritužba neodređena ili nije dovoljno jasna, CKP je u obavezi dati savjet kako da se preformulira podnesak, kako bi pritužba bila jasna, s ciljem da se CKP-u omogući kompetentno odlučivanje, a u najboljem interesu osoba pogođenih Projektom. CKP će preuzeti sve opravdane napore da riješi predmet pritužbe po njenom prijemu. Ukoliko CKP ne može riješiti probleme koji su predmet pritužbe neposrednim korektivnim mjerama, bit će utvrđena dugoročna korektivna mjera. Podnositelj će biti obaviješten o predloženim korektivnim mjerama i korektivnim radnjama koje se preuzimaju u nastavku u roku od 14 radnih dana po izdavanju potvrde o prijemu pritužbi.

Ukoliko se određeno pitanje pokrenuto u okviru mehanizma za pritužbe ne može riješiti i ukoliko nije potrebno preduzimanje radnji, podnositelju će biti dostavljeno detaljno objašnjenje/obrazloženje o tome zašto pitanje nije rješavano. Odgovor će također sadržati pojašnjenje o tome kako osoba / organizacija koja je podnijela pritužbu može nastaviti žalbeni postupak u slučaju da nije zadovoljna ishodom.

Svako ponavljanje okolnosti koje su već dovele do određene pritužbe, uprkos tome što je o njima već odlučeno, neće biti prepreka pogođenim osobama ili osobama pod utjecajem takvih okolnosti da ponovo podnesu pritužbu.

CKP će na tromjesečnoj osnovi objavljivati izvještaje o broju i vrsti pritužbi/komentara koje je rješava i riješila, razvrstane po rodnoj pripadnosti podnositelja i vrsti pritužbe /komentara na web stranici JP Cesta FBiH.

U svakom trenutku, podnositelji pritužbe mogu tražiti druga pravna sredstva u skladu sa važeći zakonima u FBiH.

Dijagram toka za obradu pritužbi dat je u Aneksu 3, a obrazac za pritužbe u Aneksu 4 skraćenog APP-a.

Kontakt podaci za upite i pritužbe:

N/p: Centralna komisija za pritužbe

Javno preduzeće "Ceste FBiH"

Adresa: Terezija 54, 71000 Sarajevo

T: +387 33 250 370, F: +387 33 250 400

Također, Pritužba se može podnijeti i kroz web aplikaciju za rješavanje pritužbi kojoj možete pristupiti putem sljedećeg linka: <http://frs.jpcfbih.ba/frs/main/>

Premda je proces eksproprijacije za predmetni projekat u toku (Zaključeno 62/94 sporazuma o naknadi) pritužbi vezanih za ovaj proces do trenutka izrade ovog dokumenta nije bilo.

9. Institucionalna rješenja i Tim za provedbu

9.1. Odgovornost za provedbu

Tim za implementaciju Programa Modernizacije (eng. Project Implementation Team -PIT) bit će zadužen za provedbu Skraćenog APP-a. PIT će nadgledati cijelokupnu provedbu projekta, sarađivati sa Općinom, izvođačem koji bude angažiran za građevinske radove, i nezavisnim sudskim vještacima za procjenu imovine (vještak za poljoprivredu, vještak za građevinu, itd. po potrebi) koje sa liste ovlaštenih sudskih vještaka odaberu JP Ceste FBiH ili Gradska uprava grada Tuzla.

U tabeli koja slijedi dat je pregled obaveza i rješenja za provedbu zahtjeva iz skraćenog APP-a.

Tabela 3: Organizacione obaveze i rješenja

Zadatak	Odgovorni subjekt
Pružanje informacija i dokumenata svim osobama pogođenim projektom zajednicama i organizacija javnih sastanaka	JP Ceste FBiH
Vodenje evidencije o konsultativnim aktivnostima	JP Ceste FBiH
Neposredna komunikacija sa vlasnicima i korisnicima i posjete istima	JP Ceste FBiH i Grad Tuzla kao organi nadležni za eksproprijaciju
Procjena imovine za otkup	Nezavisni sudski vještaci za procjenu imovine
Zaključivanje sporazuma prije eksproprijacije	JP Ceste FBiH
Eksproprijacija imovine u slučaju da nisu zaključeni sporazumi	Grad Tuzla
Pružanje pomoći ugroženim osobama / domaćinstvima	JP Ceste FBiH u saradnji sa općinskim odjelom nadležnim za socijalnu skrb, raseljene osobe i izbjeglice
Isplata / obezbjeđivanje naknade	JP Ceste FBiH
Praćenje i izvještavanje u pogledu otkupa zemljišta	JP Ceste FBiH
Praćenje i izvještavanje u pogledu privremenog korištenja zemljišta koje se provodi nakon početka građevinskih radova	Izvođač
Upravljanje pritužbama	CKP (prijem, slanje potvrde o prijemu i obrada pritužbi) Grad Tuzla /izvođač (prijem pritužbi i proslijedivanje CKP-u na daljnju obradu)

9.2. Institucionalni kapaciteti

Institucionalni kapaciteti JP Ceste FBiH su dovoljni za sprovedbu svih zadataka koji se odnose na provedbu Skraćenog APP-a.

PIT koja će biti zadužena za provedbu Projekta broji 24 člana, uključujući članove koji su zaduženi za implementaciju ovog Skraćenog APP-a.

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine
 Skraćeni akcioni plan preseljenja za izgradnju spore trake na magistralnom putu M5, dionica Ripač-Dubovsko

10. Raspored implementacije skraćenog APP-a

Tabela 4: Okvirni raspored implementacije skraćenog APP-a

Brº	Aktivnost	Odgovornost	2021/2022											
			Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mart	Apr	Maj	jun	Jul	Aug
1.	Objava nacrta skraćenog APP-a	JP Ceste FBiH												
2.	Javna rasprava	JP Ceste FBiH												
3.	Objava finalnog skraćenog APP-a	JP Ceste FBiH												
4.	Priprema i podnošenje zahtjeva za eksproprijaciju (uključujući i Elaborat eksproprijacije)	JP Ceste FBiH												
5.	Izlazak na teren (posjeta svim pogodjenim parcelama i imovinama)	JP Ceste FBiH / Gradska uprava grada Tuzla / Sudski vještaci za procjenu imovine												
6.	Procjena imovine	Sudski vještaci za procjenu imovine												
7.	Javna rasprava	JP Ceste FBiH												
8.	Individualna saslušanja sa pogodjenim vlasnicima/korisnicima	Gradska uprava grada Tuzla												
9.	Izdavanje odluka o eksproprijaciji	Gradska uprava grada Tuzla												
10.	Pregоворi oko iznosa naknade i isplata naknade	JP Ceste FBiH/ Gradska uprava grada Tuzla												
11.	Prenos vlasništva (upis prava vlasništva i drugih stvarnih prava u vezi stečene imovine)	JP Ceste FBiH / Zemljišne knjige												

11. Monitoring, ocjenjivanje i izvještavanje

Monitoring otkupa zemljišta i procesa preseljenja provodit će PIT s ciljem:

- provjere da sve aktivnosti napreduju prema planu i da se poštuju zacrtani rokovi;
- procjene da su mjere naknade / obnove dovoljne;
- identificiranja svakog problema (uključujući praćenje upravljanja pritužbama u smislu evidentiranja i odgovaranja na pritužbe u okviru utvrđenih rokova);
- utvrđivanja načina za ublažavanje svakog identificiranog problema

PIT će voditi bazu podataka o otkupu zemljišta u pogledu vlasnika/ korisnika nekretnina koje su pogođene. Ovi podaci/informacije će se povremeno ažurirati kako bi se pratio napredak tih vlasnika/korisnika.

Pokazatelji koji će se koristiti za monitoring uključivat će naročito sljedeće stavke:

- Ukupna potrošnja na eksproprijaciju i isplatu naknada,
- Broj osoba pogodjenih Projektom po kategorijama,
- Broj javnih sastanaka i konsultacija sa pogodjenim osobama,
- Broj i postotak pojedinačnih sporazuma o naknadi koji su potpisani prije početka građevinskih radova,
- Broj osoba koje su zatražile specijalnu pomoć i vrsta pomoći koja je blagovremeno pružena ugroženim pojedincima,
- Broj osoba koje su dobili naknadu u novcu tokom perioda monitoringa razvrstanih po vrsti naknade i klasi iznosa,
- Broj i vrsta pritužbi koje je primila Centralna komisija za pritužbe koje se odnose na otkup zemljišta (broj podnesenih pritužbi, broj i postotak pritužbi riješenih u postavljenom roku, broj i postotak osoba koje su zadovoljne ishodom, tj. odgovorom koje su dobole na svoju pritužbu/komentar, razvrstanih po rodnoj pripadnosti podnositelja), te broj sudskeih postupaka pokrenutih u vezi sa otkupom zemljišta.

PIT će pripremiti i Svjetskoj banci dostaviti godišnji Izvještaj o napretku Projekta uključujući napredak postignut u provedbi Akcionalih planova preseljenja i skraćenih Akcionalih planova preseljenja

12. Troškovi i budžet

Troškove postupka otkupa zemljišta finansirat će isključivo JP Ceste FBiH kao korisnik eksproprijacije. Sredstva potrebna za otkup zemljišta rezervirana su i izdvojena u Poslovnom planu JP Ceste Federacije za 2021., koji usvaja Vlada FBiH.

Ukupni troškovi otkupa zemljišta za predmetni projekat procijenjeni su na 50 000 eura²⁴ i isti su obezbjeđeni Planom poslovanja JP Ceste FBiH za 2021. godinu. Troškovi su proračunati u skladu sa dostupnim preliminarnim elaboratima eksproprijacije i dostupnim podacima prema registru cijena

²⁴ Budžet je promjenjiv i adaptira se prema stavnrom stanju na terenu

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

Aneks 1 – Sažetak baze podataka Popisa

Napomena: Potpuna baza podataka Popisa nalazi se u posebnom Excel dokumentu

Katastaska općina Kolimer

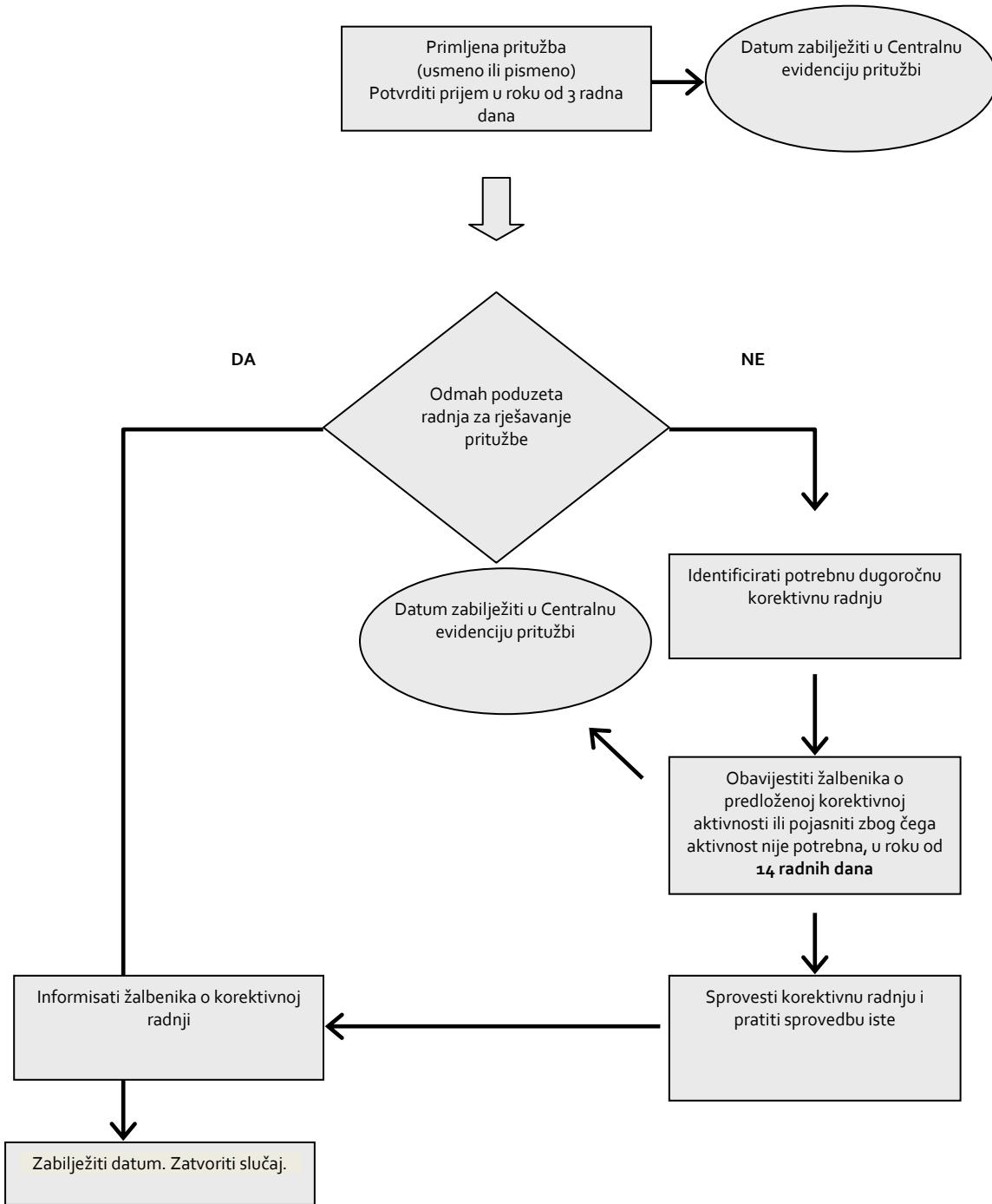
Br .	Dionica	Br. parcele. **	Javno / privatno	Vrsta utjecaja	Ukupna površina parcele (m ²)*	Ukupna pogoden a površina parcele(m ²)	% parcele koja se ekspropri se	Objekt koji ulazi u pojas eksproprijacije (komercijalni ili stambeni)	Produktiv na imovina koja ulazi u pojas eksproprijacije	Ostala imovina na pogodenom zemljištu (prirodni objekti)	Ostala imovina na pogodenom zemljištu (pomoći objekti)
1	Banj Brdo- Simin Han	1653/2	Privatno	Dio parcele	5268	236	4%	ne	ne	Bjelogorišno drveće, žbunje, šipraže	ne
2	Banj Brdo- Simin Han	1655/2		Dio parcele	5787	617	11%	ne	ne	Bjelogorišno drveće, žbunje, šipraže	ne
3	Banj Brdo- Simin Han	1656/2		Dio parcele	2115	151	7%	ne	ne	Bjelogorišno drveće, žbunje, šipraže	ne
4	Banj Brdo- Simin Han	1662/6	Privatno	Dio parcele	1393	1000	72%	ne	ne	Bjelogorišno drveće, žbunje, šipraže	ne
5	Banj Brdo- Simin Han	1662/5		Dio parcele	276	258	93%	ne	ne	Bjelogorišno drveće, žbunje, šipraže	ne
6	Banj Brdo- Simin Han	1664/3		Dio parcele	1219	324	27	ne	ne	Bjelogorišno drveće, žbunje, šipraže	ne
7	Banj Brdo- Simin Han	1518		Dio parcele	690	577	84	ne	ne	Bjelogorišno drveće, žbunje, šipraže	ne

* napomena: bropjevi parcella nakon cijepanja

Aneks 4 – Obrazac za formalni zahtjev pristupa informacijama

ZAHTJEV ZA PRISTUP INFORMACIJAMA	
Ime i prezime podnosioca zahtjeva	
Adresa	
Telefon/telefaks/e-mail	
Datum _____	
JP CESTE FBIH Adresa: Terezija 54 71000 Sarajevo T: +387 33 250 370 F: +387 33 250 400	
PREDMET: ZAHTJEV ZA PRISTUP INFORMACIJAMA Na osnovu <i>Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH</i> , tražim da mi omogućite pristup informaciji/ama: _____ _____ _____ _____	
(Tačno navesti koju informaciju tražite i opisati je što je moguće preciznije).	
Zaokružite način na koji želite pristupiti informacijama: a. neposredan uvid, b. umnožavanje informacije, c. slanje informacije na kućnu adresu, d. slanje informacije elektronskim putem – mail-om (ukoliko je moguće).	
Podnositelac zahtjeva _____	
Napomena: prvih deset strana umnožavanja materijala standardnog formata je besplatno, a za sve druge tražene informacije s većim brojem strana podnositelac zahtjeva plaća unaprijed.	

Aneks 5 – Dijagram toka za obradu pritužbi



Aneks 6 – Obrazac za pritužbe

Broj protokola:		
Ime i prezime (<i>po izboru</i>)		
Kontakt informacije Molimo označite kako želite biti kontaktirani (pošta, telefon, e-mail).	<input type="checkbox"/> Poštom: Dostavite Vašu adresu: _____ <input type="checkbox"/> Telefonom: _____ <input type="checkbox"/> E-mailom: _____	
Preferirani jezik komunikacije	<input type="checkbox"/> Bosanski / srpski / hrvatski <input type="checkbox"/> Engleski (ako je moguće)	
Opis događaja zbog kojeg se žalite	Šta se dogodilo? Gdje se to dogodilo? Ko je to učinio? Koji je rezultat problema?	
Datum događaja / pritužbe		
	<input type="checkbox"/> Jednokratan događaj / pritužba (datum: _____) <input type="checkbox"/> Dogodilo se više od jedanput (koliko puta? ____) <input type="checkbox"/> U tijeku (trenutno postoji problem)	
Šta biste željeli da se dogodi?		

Potpis: _____

Datum: _____

Dostaviti na sljedeću adresu:
JEDINICA ZA IMPLEMENTACIJU PROJEKTA
PROJEKT MODERNIZACIJE CESTOVNOG SEKTORA FBIH

Rukovoditelj Jedinice za implementaciju projekta
JAVNO PREDUZEĆE "CESTE FBIH"

Adresa: Terezija 54

71000 Sarajevo

T: +387 33 250 370

F: +387 33 250 400

E-mail: zalbena@jpcfbih.ba

Projekt modernizacije cestovnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine

Skraćeni Akcioni plan preseljenja za projekat izgradnje trake za spora vozila na dionici Banj Brdo-Simin Han (M18)

Aneks 7 – Izvještaj sa javne rasprave

Bit će dodano nakon održavanja javne rasprave